

Om komplicerade kommersiella system och försäljningsmetoder

I oktober 1990 klev jag in i Bazaarerna i Istanbul. Ett kommersiellt område med 4500 små butiker under samma tak. Helt omöjligt att navigera i. Jag hade tänkt köpa en midjekort skinnjacka. Jo, det var fortfarande populärt och snyggt i 80-talets svallvågor.

Till slut hittade jag jackan jag ville ha. I en trång butik som även sålde handväskor och diverse andra skinnvaror. Det fanns ingen prislapp på jackan. Inte på någon annan vara heller.

Expediten/innehavaren talade om för mig att den kostade 9 miljoner Lira. Hoppсан! Det motsvarade vid den tiden ungefär 500 kronor. Det tyckte jag var för dyrt, så jag betackade mig och vände på klacken.

På vägen ut ur butiken ropade expediten/innehavaren efter mig och frågade om jag var sugen på en kopp te. Turkiskt te är hett, starkt, sött och väldigt gott. Ung, dum och utan brådska tackade jag ja till en kopp te.

Under te-stunden pratade vi om väder, om Sverige, Björn Borg och Karl XII. Ingemar Stenmark kände han inte till.

Jag tackade för teet och pratstunden och förberedde mig för att gå vidare till någon av de andra 4499 butikerna. Då stoppade butiks innehavaren mig för andra gången och frågade om jag inte tyckte om den midjekorta skinnjackan. Ung och dum svarade jag givetvis att jag gillade jackan, men att jag tyckte den var för dyr. Vad vill du betala undrade expediten/innehavaren. Jag svarade att min resebudget tillåter inte mer än 2 miljoner Lira. Innehavaren fnös. För det priset förlorar jag pengar.

Men du kan få köpa den för 4 miljoner. Då gick vände jag och gick vidare i bazaarområdet. Efter ungefär 30 meter knackade han mig på axeln och sa att jag kunde få jackan för 2 miljoner Lira. Det blev affär.

Det var min första kontakt med ett kommersiellt system som bygger på förhandling, tjuv- och rackarknep och påklustrade leenden.

Igår läste jag för andra eller kanske tredje gången Claes Erikssons manustext till sketchen Hattaffären. Den beskriver med humor och en satirisk vinkling vårt moderna (?) samhälles kommersiella system i en butik som skulle kunna ha legat i bazaarområdet i Istanbul.

Om du har några minuter över rekommenderar jag att du ser på filmklippet och reflekterar hur du själv fungerar som konsument i vårt moderna (?) konsumtionssamhälle.

<https://www.youtube.com/watch?v=GbBg0qcMBUG&lc=UgzDwkcwmwf9YM2dnsct4AaABAg>